

Besluit

Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding hbo-bachelor Pedagogiek van de Hogeschool voor Pedagogisch en Sociaal-Agogisch onderwijs

Algemene gegevens

	Naam instelling	: Hogeschool voor Pedagogisch en Sociaal-Agogisch Onderwijs
datum	Naam opleiding	: hbo-bachelor Pedagogiek (240 ECTS)
26 april 2012	Datum aanvraag	: 7 oktober 2011
onderwerp	Variant opleiding	: deeltijd
Besluit	Afstudeerrichtingen	: Academische route, Academische opleiding Interne Begeleiding en Schoolontwikkeling
accreditatie hbo-bachelor	Locatie opleiding	: Groningen
Pedagogiek van de Hogeschool	Datum goedkeuren panel	: 31 mei 2011
voor Pedagogisch en Sociaal-	Datum locatiebezoek	: 23 en 29 juni 2011
Agogisch Onderwijs	Datum visitatierapport	: 22 september 2011
(#5465)		
ons kenmerk		
NVAO/20121294/LL	Beoordelingskader	
bijlage	Beoordelingskader voor de uitgebreide opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).	

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden.

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen panel

Onderwerp 1: Beoogde eindkwalificaties

De eindkwalificaties en de leerdoelen van de opleiding zijn verankerd in de landelijke profielen die voor de opleidingen hbo-bachelor pedagogiek opgesteld zijn. Ze beantwoorden aan het niveau van de bachelor, mede door de overeenstemming met de Dublin descriptoren. De internationale vergelijking van de eindkwalificaties is nog niet voldoende uitgediept. Ook het beroepsbeeld dat uit de eindkwalificaties naar voren komt, is te weinig geëxpliciteerd. De eindkwalificaties en leerdoelen geven op zich wel een reëel en betrouwbaar beeld van de eisen waaraan de afgestudeerden moeten voldoen.

Inlichtingen

Ann Van Neygen
+31 (0)70 312 23 22
a.vanneygen@nvaio.net

Parkstraat 28 | 2514 JK | Postbus 85498 | 2508 CD Den Haag
P.O. Box 85498 | 2508 CD The Hague | The Netherlands
T + 31 (0)70 312 2300 | F + 31 (0)70 312 2301
info@nvaio.net | www.nvaio.net

De talrijke opdrachten en practica, die in de vakken zijn opgenomen, zorgen voor een sterke beroepsgerichtheid van het programma. De literatuur die de opleiding voorschrijft en aanbeveelt, is gepast. De stage en de afstudeeropdracht dragen bij aan de beroepsoriëntatie van de studenten. De opleiding dient wel te blijven nagaan of het niveau van de stage zich op een hbo-bachelorniveau bevindt. Vooralsnog is daarover geen twijfel maar het blijft wel een punt van aandacht.

De inhoud van het programma sluit goed aan op de eindkwalificaties en leerdoelen van de opleiding. De vakken zijn goed gestructureerd. De perspectieven van het programma (theorie, beroepsvoorbereiding en onderzoek) zijn in de vorm van leerlijnen in het programma verantwoord. Ook de vereiste vaardigheden komen in het programma tot hun recht. De afstudeerrichting Academische route is een correcte interpretatie van de eindkwalificaties en leerdoelen, gericht op een academische vervolgopleiding op masterniveau op het gebied van de pedagogiek. Gezien de vooropleiding van de studenten, zijnde een afgeronde hbo-bacheloropleiding Leraar Basisonderwijs, bereidt het programma van de Academische opleiding Interne Begeleiding en Schoolontwikkeling op verantwoorde wijze voor op een academische masteropleiding op dit gebied.

De opleiding heeft een weloverwogen keuze voor het didactisch concept gemaakt, welke keuze goed aansluit bij de perspectieven die de opleiding de studenten wil bijbrengen. Ze slaagt erin de noodzakelijke kennis, de toepassing daarvan en de reflectie op die toepassing goed in het programma tot uitdrukking te laten komen. De werkvormen zijn een gepaste uitwerking van het didactisch concept en leiden de studenten tot een actief leerproces waarin presentaties, opdrachten en practica een belangrijke rol spelen.

De opleiding hanteert de correcte formele toelatingseisen. Het programma is goed afgestemd op de vooropleiding van studenten die een tweede kans in dit onderwijs nastreven. Gezien het relatief hoge uitvalpercentage onder de studenten is het aan te bevelen ook met de studenten die aan de formele toelatingseisen voldoen, een intakegesprek te voeren om hun motivatie vast te stellen.

De opleiding heeft de studie-uren correct uit de studielast afgeleid en heeft de studielast evenwichtig over de studiejaren verdeeld. Het aantal contacturen is voldoende om de studie op verantwoorde wijze te kunnen volgen. Het programma is flexibel en is daarom toegepast op de situatie van de studenten. De groepsgrootte is bevorderlijk voor het rendement van de contacturen. De roostering en de regels rond de tentaminering zijn gepast. De voorzieningen voor studenten met een functiebeperking zijn naar behoren. De omvang en de duur van het reguliere beroepsgerichte programma en van de Academische route voldoen aan de vereisten van een hbo-bacheloropleiding. De duur en de omvang van de Academische opleiding Interne Begeleiding en Schoolontwikkeling zijn voldoende, omdat de instromende studenten zich het ontbrekende deel van het programma al eigen hebben gemaakt in hun vooropleiding.

Onderwerp 3: Personeel

De opleiding slaagt erin goede docenten aan te trekken. De aansturing van de docenten is overtuigend. De coördinatie die van de studieleiding uitgaat, is meer dan voldoende om het risico van versnippering bij veel docenten met een kleine aanstelling tegen te gaan. De opleiding maakt effectief gebruik van de resultaten van de vakevaluaties om de prestaties van de docenten te bewaken. De vakinhoudelijke en beroepsmatige kennis en ervaring van

Pagina 3 van 7 de docenten alsook hun onderwijskundige vaardigheden zijn goed. De docenten hebben een sterke betrokkenheid bij de opleiding. Het oordeel van de studenten over de docenten is gunstig. Het personeelsbestand is meer dan voldoende voor het programma. De studentdocentratio is zeer gunstig, mede door de parttime inzet. De coördinatie en de ondersteuning van de opleiding zijn goed.

Onderwerp 4: Voorzieningen

De huisvesting en materiële voorzieningen van de opleiding zijn naar behoren. De studenten hebben in de studiecoach een goed aanspreekpunt voor vragen over de studievoortgang en mogelijke studievertraging. Het secretariaat en de studiecoördinator spelen een belangrijke rol in de informatievoorziening en ondersteuning van de studenten. De toegankelijkheid van de docenten is groot. Dat komt mede tot uiting door de snelle beantwoording van e-mails die de studenten aan hen zenden.

Onderwerp 5: Kwaliteitszorg

De streefdoelen die de opleiding opgesteld heeft, zijn waardevol maar moeten kwantitatiever worden opgesteld. De organisatie van de evaluaties is naar behoren. De evaluatie van de stages moet daaraan nog worden toegevoegd. De opleiding behaalde de afgelopen jaren hoge scores in de externe kwaliteitsonderzoeken. Dat is een bevestiging van de kwaliteit van de opleiding. De opleiding heeft een systeem van verbetermaatregelen opgezet dat naar behoren functioneert. De opvolging van de verbeteringen moet wel beter vastgelegd worden in de verslagen van de opleidingscommissie. De betrokkenheid van de studenten bij de kwaliteit van de opleiding is naar behoren. De betrokkenheid van de docenten, alumni en werkveld is niet onvoldoende maar zou verder versterkt moeten worden.

Onderwerp 6: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De ruime diversiteit aan toetsvormen sluit goed aan bij de te bereiken kennis en vaardigheden van de studenten. De opleiding zou een toetsmatrijs moeten hanteren bij het opstellen van de toetsen om de dekking van de leerstof te bewaken. De beoordeling van de stages is correct. Dat geldt ook voor de beoordeling van de afstudeerscripties. Het is aan te bevelen de onderliggende protocollen van de beoordeling te bewaren, omdat deze een diepgaander inzicht in de beoordeling geven. De beoordeling van de scripties is primair in handen van de eerste beoordelaar. Om redenen van de intersubjectiviteit zouden beide beoordelaars daarin een gelijke stem moeten hebben. De kwaliteit van de afstudeerscripties is goed en het niveau ervan is hoog. De scripties blinken over het algemeen uit in een goede methodologische onderbouwing en een solide uitwerking. De toetsing van de persoonlijke vaardigheden en houding van de studenten is wenselijk. Deze is nu onvoldoende aanwezig. De afgestudeerden vinden gewoonlijk werk op hbo-bachelorniveau. De waardering van het beroepenveld voor de kwaliteiten van de afgestudeerden is groot.

Van alle zestien beoordeelde standaarden zijn acht als voldoende beoordeeld en acht als goed. Op grond daarvan is het panel van oordeel dat de kwaliteit van de opleiding hbo-bachelor Pedagogiek als geheel voldoende is.

Aanbevelingen

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van het panel. In het bijzonder vraagt de NVAO een blijvende alertheid voor het niveau van de stages.

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Hogeschool voor Pedagogisch en Sociaal-Agogisch Onderwijs te Groningen in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 6 maart 2012 naar voren te brengen. Bij e-mail van dinsdag 3 april 2012 heeft de instelling van de gelegenheid gebruik gemaakt om te reageren. Dit heeft geleid tot een tekstuele aanpassing.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de hbo-bachelor Pedagogiek (240 ECTS; variant: deeltijd; locatie: Groningen) van de Hogeschool voor Pedagogisch en Sociaal-Agogisch Onderwijs te Groningen. De opleiding kent de volgende afstudeerrichtingen: Academische route, Academische opleiding Interne Begeleiding en Schoolontwikkeling. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2013 en is van kracht tot en met 31 december 2018.

Den Haag, 26 april 2012

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie

K.L.L.M. Dittrich
voorzitter

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Onderwerp	Standaarden	Beoordeling door het panel <i>deeltijd</i>
1. Beoogde eindkwalificaties	1. De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	V
2. Programma	2. De oriëntatie van het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en/of de beroepspraktijk.	G
	3. De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	V
	4. De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	G
	5. Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.	G
	6. Het programma is studeerbaar.	G
	7. De opleiding voldoet aan wettelijke eisen met betrekking tot de omvang en de duur van het programma.	V
	3. Personeel	8. De opleiding beschikt over een doeltreffend personeelsbeleid.
9. Het personeel is gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.		G
10. De omvang van het personeel is toereikend voor de realisatie van het programma.		G
4. Voorzieningen	11. De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.	V
	12. De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.	G
5. Kwaliteitszorg	13. De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen.	V
	14. De uitkomsten van deze evaluatie vormen de basis voor aantoonbare verbetermaatregelen die bijdragen aan realisatie van de streefdoelen.	V
	15. Bij de interne kwaliteitszorg zijn de opleidings- en examencommissie, medewerkers, studenten, alumni en het afnemend beroepenveld van de opleiding actief betrokken.	V
6. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	16. De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.	V
Eindoordeel		V

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende (O), voldoende (V), goed (G) of excellent (E). Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Docent-student ratio	1:17
Kwalificatie docenten	34% PhD 59% wo-ma 0% wo-ba 7% hbo-ba 0% hbo-ma 0% lager dan hbo-ba
Studielast	40 uur per week
Contacturen	Totaal per jaar: Jaar 1: 164 Jaar 2: 162 Jaar 3 (Route Interne Begeleiding en Schoolontwikkeling): 212 Jaar 3 (Academische route): 195 Jaar 4 (Route Interne Begeleiding en Schoolontwikkeling): 21 Jaar 4 (Academische route): 161
Rendement	Propeuserendement: cohort 2004: 32% cohort 2005: 22% cohort 2006: 84% cohort 2007: 68% cohort 2008: 40% cohort 2009: 31% Diplomarendement: cohort 2004: 31% cohort 2005: 38% cohort 2006: 59% cohort 2007: 26%

Pagina 7 van 7 **Bijlage 3: panelsamenstelling**

- Voorzitter: J.P.D. Riegen, zelfstandig adviseur en trainer;
- Leden:
  - Prof. dr. A.L.T. Notten, emeritus hoogleraar Sociale en Culturele Agogiek aan de Vrije Universiteit Brussel, voorzitter van de Vereniging tot Bevordering van de Studie der Pedagogiek;
  - Dr. N.A. Broer, manager kwaliteitszorg bij Driestar Educatief te Grouda; voorheen studieleader van een bachelor Pedagogiek;
- Student-lid: R. Louijs, laatstejaarsstudent Bestuurskunde, Haagse Hogeschool, voorzitter van de academieraad en studievereniging van de Haagse Hogeschool.